

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserata) uredništvo in upravnštvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnštvo je v Ptiju v gledališkem poslopu. — Stajerc izhaja vsaki drugi petek, dатiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do pondeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

Stev. 11.

V Ptju v nedeljo dne 29. maja 1904.

V. letnik.

Kmet v denarni zadregi.

Ogromnej večini naših cenjenih čitateljev je pač prav dobro znano, v kakšnih denarnih stiskah tiči čestokrat naš ubogi kmet. Mnogi ste si to že sami izkusili, drugi pa ste opazovali take položaje pri svojih sosedih, znancih i. t. d. V ozir tukaj ne bodemo jemali unih nesrečnežev, ki so po lastni krvidi prišli v denarne zadrege; v poštev jemali bodemo le tiste reže, ki so zabredli v stisko vsled nepričakovanih vremenskih ali različnih drugih nezgod in nesreč, katerih nikakor niso sami zakrivili. Vsak stan ima svoje prijetnosti in svoje težave, sosebno pa kmečkemu stanu poslednjih zares ne primanjkuje. V naših krajih, kjer so kmetje večinoma poljedelci in vinojevi, je povoljno izhajanje pa še tem bolj od različnih naključij odvisno, ker zamore ena ali druga vremenska uima ves njegov letni pridelek uničiti, včasih tudi še za naslednje in več let naprej, kakor se je to tu in tam že zgodilo. Bujna žitna polja in bogato oblojene vinograde zamore huda toča v nekaj minutah spremeniti v pustinje, kmetovo veselo nado in upa v žalost in obup.

Kmetu, ki je izdatne in urne pomoči kako potreben, se čestokrat huda godi, predno da se mu pomaga. Bogatašev je na kmetih le malo in še tisti so včinoma trdosrčni ljudje, ki nimajo srca za svojega bljižnjega. Kam se naj toraj stiskani siromak obrne, da se mu nekoliko in če tudi le začasno pomaga? Znano mu je sicer, da obstojé v mestih denarni zavodi, ki dajejo posestnikom hiš in zemljišč pod primernimi pogoji posojila, a zzano mu ni, na takšen način da bi zamogel si dovoljenje za dotično posojilo najceneje pridobiti. Poslovni red je pri raznovrstnih

denarstvenih zavodih jako različen; pri enem se terja to, pri drugem zopet kaj drugačga. Priprosti kmet, ki se navadno itak boji pisarne, kakor miš pasti, je tako zmeden, da skoraj ne ve, ali bi sploh posojila prosil ali ne. Ker si v tem kritičnem položaju ne ve sam pomagati, gre h kakemu oderuškemu dohtaru, ali kar je še slabše, h kakemu zakotnemu pisaču. V vsakem slučaju pa mora revež svojo mošnjo precej na široko odpreti in sicer v mnogih slučajih nevedoč, ali bode njegova težnja uslišana ali ne. Pri tem pa se ubogi kmetič čestokrat še ne popraša, proti kolikim obrestim da zamore zaželeno posojilo prejeti. Dogodi se večkrat, da dobi prosilec veče posojilo, kakor ga je želel, in to se zdi zaslepljenemu kmetu jako laskavo, da skoraj ne ve, kako bi se zamogel dotičnemu „posredovatelju“ dovolj hvaležnega skazati, in revež pogostoma dvakrat ali celo trikrat toliko plača, kakor si je sicer dotični „kunštni gospod“ zasluzil in kakor je postavne dovoljeno. Najteži je ne premisljen dolg. Tak potlači dolžnika preje kakor trije drugi enako veliki dolgovali, ki so se napravili s premislekom, s prevdarkom, potrebi primerni.

Čestokrat se tudi prigodi, da je kmet po prejetem prvem posojilom primoran iskati še drugačega ali celo tretjega. Kaj pa je tedaj?

Slobodno smemo reči, da dotični odvetnik v 90ih med 100-jimi slučaji kmetu svetuje pervi denarni zavod zapustiti ter pri drugem zavodu posojila prosi. Ako je novi vir ceneje kakor pervi, tedaj je tako postopanje v redu in opravičeno, nikakor pa ne, če je stvar narobe. — Negledé na znatne stroške, katera ta menjava terja in ki jih k večjemu delu odvetnik v svoj žep zgrne, se jemalcu posojila za leta

naprej še tem večje breme naloži, medtem ko je itak že dosedajnem pod bridko stokal.

Žalibog da imamo pri nas mnogo takih varstvenih predstojnikov (Pflegschaftsvorstände), ki iz preterane skrbi ali uslužnosti do svojih varovancev, gospodarstveno slabih kmetov, istim dovoljujejo posojila iz takozvanih depozitnih blagajnic (Depositenkasse) in sicer proti jako visokim obrestim, o čemur se zamore vsakdo prepričati, ako pogleda v zemljščno knjigo, katera je vsakomur pristopna; najdejo se namreč v njih taka posojila proti 6 in celo proti 10 procentom. Pri ugodnem današnjem položaju denarnih zavodov mora tako visoko obrestovanje hipotekarnih posojil vsakega pravično mislečega in čutečega človeka ogorčiti. Žalostno, toda resnično je dejstvo, da se še najde mnogo takih kmetov, ki neprevidno in nepremišljeno jemljejo posojila na tako visoke, reči smemo oderuške obresti. Ali storijo to iz lastnega nagiba? Ali morebiti manjka pri najetju teh posojil trden temelj popularne varnosti? Bog, da ne. Kriva je tem odnošajem edino le kmetova nevednost, neokretnost in — prevelika zaupljivost do njegovih takozvanih svetovalcev, posameznih sebičnih dohtarjev.

Posojila potrebni kmetje, pomislite in osrčujte predstoječe vrste, ako hočete veljati kot varčni, vestni in previdni gospodarji svojega imetja ter skrbni očetje svoje družine! Dajajte svojim pooblaščencem odločna naročila, da hočete imeti posojila proti kolikor možno najnižjim obrestim in sicer le v tolikošni visočini, kolikor vaše potrebe zahtevajo. Varstvenim predstojnikom pa, ki vam ponujajo denarju iz sirotinske blagajne (Depositenkasse) proti 6 ali še večjim obrestim, se izogibljite kolikor morete!

Konečno vam svetujemo: Osnujte in ustanovite si v vseh trgih, v vseh večjih vaseh in okolicah hranilna in posojilna društva po Raiffeisen-ovem sistemu, kajti njih blagonosno in uspešno delovanje se je dosedaj povsod prav dobro obneslo in dokazalo. Združite se ter si pomagajte medsebojno, ako enega ali druga doleti nesreča, da zabrede v stisko in silo! Navodilo za ustanovitev Raiffeisen-ovih podružnic vsakomur naših cenjenih naročnikov radi podamo, kateri iste bodisi ustmeno, bodisi pismeno od nas prejeti želi. V poslednjem slučaju se mora priložiti poštna znamka za odgovor. Pravila za take podružnice se dobé tiskane v podobi majhne knjižice v vsaki večji knjigarni, na posebno zahtevanje pa jih tudi mi vsakemu naročniku točno priskrbimo.

Odmivi po celjskih volitvah.

Volitve v celjski okrajni zastop so končane. Reči smemo, da se je pač redkokedaj vršila kaka volitev pod takimi okolščinami, kakor una iz skupine veleposestnikov v okrajni zastop celjski. Le skozi celo vrsto prelomljenih postavnih volilnih določb se je prvakom posrečilo, da so se zdržali nad vodo ter prišli na suho. Pervaki so se pri tej volitvi vseh

zvitih in nesramnih sredstev poslužili, za katere nikoli niso v zadregi, vlada pa je mirno gledala k njihovemu hinavskemu početju, akoravno bi imela pravico ali celo dolžnost med take spletkarije s krepko roko poseči ter vsak nepostavni nedostatek sproti zaprečiti. Že imenik volilcev je bil tako „čudno“ sestavljen, da je koj na prvi pogled vsakdo zamogel njegovo „nezakonsko rojstvo“ spoznati. Okrajno glavarstvo je n. pr. na dve reklamaciji izdal dve si naravnost nasprotjujoči razsodbi, od katerih je druga pervakom mnogo ugodnejše izšla, ko so se listine od namestništva vrnile. Pervaki in njih podrepniki so tako dolgo reklamirali, dokler število nemških glasov niso za toliko znižali, da so bili s svojimi volilci v ravnotežu, ali bolje: v večini.

Ko se je pri volitvi volilne komisije pokazalo, da sta si nasprotuječi stranki gledeli števila glasov enaki, — namreč 29 proti 29 glasom, — sklenilo se je po daljši debati, da ima izvolitev odločiti žreb, vsled katerega so prišli v volilno komisijo gg. Rakusch, dr. Dečko in vitez Berks, toraj dva per-vaka proti enemu naprednjaku. Da niso izvolili dr. Šerneca jim je najbrž veleval pregovor: „Od dveh zla volisi manjše!“

Ta komisija je tako pristransko ravnala v prid klerikalne stranke. Pooblastilo neke posestnice je namreč kot pravomočno spoznala, akoravno je isto bilo samo „podkrižano“, brez legitimacije; nadalje je volil s klerikalci načelnik neke komune (zadruge), ki nikakor ni juridična oseba in se bi moral toraj njegovo pooblastilo od vseh posestnikov (sodeležnikov) podpisati. Čisto drugače pa se je postopalo, ako se je šlo za kak glas naše stranke. Dr. Jabornegg je imel pravilno pooblastilo od Franca in Gete Orosel. Že pri volitvi volilne komisije je vladni zastopnik kazajé na pet sličnih slučajev razsodb najvišjega sodnega dvora priznal pravomočnost dotičnega pooblastila, kljub temu je dr. Dečko s pomočjo svojih pristašev to pooblastilo kot neveljavno spoznal ter tako svoji stranki k premoči pripomogel, kar je bilo za izid volitve odločilnega pomena. Gospod Rakusch je to protipostavno postopanje sicer očitno grajal, in ko je sprevidel, da njegove besede ničesar ne izdajo, je naznani, da v taki volilni komisiji ne more ostati katera postavo krši in nepravično ravna.

Temu koraku so sledili raznovrstni protipostavničini. Volil se je je tretji član volilne komisije vnovi in sicer se je glasovalo samo na klic, brez da bi se volilci potrebovali legitimirati; svoje legitimacije so namreč že pri prejšnji volitvi oddali. Na „tak način“ je bil za tretjega člena volilne komisije izvoljen (29 glasovi) kanonik dr. Lavoslav Gregorec. Ta komisija nadaljevala je svoj posel brez da bi vnovič predsednika izvolila, kakor to postava terja. Nepostavost je sledila na nepostavnost in tako ni čuda, da so zmagali pervaki, kateri itak nobenega sredstva nizavržejo, naksi bode isto še tak ostudno in protipostavno. Pripomniti moramo tukaj, da so se volilni listek devali naprej v tisto urno, v katerej so bili izlistek, oddani pod prvo volilno komisijo; v volilni

sobi je vrhutega bilo mnogo takih oseb, ki volilne pravice sploh niso imeli; mnogo volicev je po oddaji svoje legitimacije in svojega glasu volilno sobo zapustilo in je toraj zamena bila lahko mogoča; tudi se taki ljudje dopolnilne volitve niso udeležili; od gospoda Rakuscha nikdo ni zahteval, da bi naj volilni zapisnik do slučaja Orosel podpisal in vendar se bi bilo moralto to zgoditi, ker to postava terja.

Značilno je, da so baje nekateri slovenski juristi po volitvi sami priznali, da se je ista nepostavno vršila, toda ta zavest jih ni težila, kajti njih geslo se glasi: „Smoter ali namen posvečuje sredstva.“ Značilno pa je tudi, da je dr. Sernec na vprašanje nekega volilca iz nasprotnega tabora, ali je onih 27 tisoč poneverjenih kron že plačanih aline, strahopetno oči povesil ter — molčal. CesarSKI namestnik grof Clary jeobjubil, da bode vse to volitev zadevajoče okolščine danačno preiskati ter vsakojake nedostatke na drobno nasledovati. No, videli budem, ali bode dano besedo tudi držal.

Omeniti pa moramo tukaj tudi, da so določbe ukona o volitvah v okrajne zastope na Štajerskem tako pomanjkljive. Skrajni čas je, da se ta zadeva enkrat vzeme pretresovanje in da dobijo dotične določbe jasno lice in strogo določene in zarisane meje.

Politični shodi in ubogi kmet.

Nedavno se je vršil pri Sv. Antonu v Slov. gor. politični shod, na katerem sta poslanca dvorni svečalec dr. Ploj in Roškar zbranim kmetom dokaj peska v oči nametala. Hvalila sta se, kolikor sta v oglašju s svojimi tovariši v državnem zboru že dosegla v prospeh kmečkega stanu ter jim obetala, da ne bodela tudi v prihodnje po vseh svojih močeh pogovala za stiskane kmete. No, mi ne vemo kaj pobegnega o nju trudu, še manje pa o nju vspehu.

Dne 19. maja je razsajala po velikem delu Slov. goric huda burja, kakoršne najstarejši ljudje ne pomnijo. Debela toča v zvezi s strašanskim viharjem mičila je kmetu ves njegov letošnji pridelek v vignogradih, na njivah in poljih ter je tudi po sadunoskih in gozdih mnogo škode napravila. Radovednismo, ali ne bodejo sedaj prikazali dotični širokoustneži, ki niso na shodih tako sladko govoriti in se hvaliti, niti beli dan, da bi revnemu kmetu pravočasno posugali v njegovi bedi in sili?! Upati tega skoraj ni, ker je na imenovanem shodu poslanec dr. Ploj rekel, da Pesnica ne da regulirati, in vendar je to pravljivo potrebno, kajti Pesnica je pri zadnji nevihtni dočno izstopila ter napravila obmejnem posestnikom slovensko škodo. Da bi se ta rečica ne dala regulirati, to zamore trditi le tak človek, ki nima pojma takih in enakih delih in ki se noče truditi toliko, kar to sicer zahtevajo dolžnosti poslanca do svojih volilcev.

Vsakteremu, ki le količkaj prebira časnike je manj, da slovenski poslanci s Čehi vred obstruirajo in onemogočijo vsako vspešno delovanje. Kmet, ko

bi ti prišel na Dunaj ter pogledal ob času zasedanja državnega zpora v tisto dvorano, v katerej se shajajo ali se bi imeli shajati državni poslanci, sveta jeza te bi prijela, ter prepričal se bi tamkaj, da naših poslancev sploh ni tam, ako pa že katerokrat tješkaj zabolodijo, tedaj oni s svojimi bratskimi Čehi kričijo in razbijajo, da se o ničemur ne more resno in pošteno razpravljati in če bi bila zadeva za volilce še tako nujna, potrebna ali važna. Njihova samohvala nasproti svojim volilcem je prava hinavska komedija, ki ima le namen, kmeta sladko zaspantkat in premotiti. Znano je, da se je lani neki nemški poslanec z deželnem zboru potegnil za reguliranje Pesnice, medtem, ko so slovenski poslanci — modromolčali.

Nedavno je prišel pošten starejši kmet k nekemu uglednemu gospodu ter mu pripovedoval o shodu pri Sv. Antonu. Pravil je, da je dr. Ploj le prav težko razumel v njegovi „dunajski“ slovenščini in da mu še tega ni verjel, kar ga je dobro razumel. Ko mu je dotični gospod na različna vprašanja še povedal, da služi gospod dvorni svetnik na leto 14 tisoč kron, se je ta kmetič močno zavzel in rekel, da toliko cela občina na leto ne pridela. Seveda, tak gospod ima lahko govoriti, ker ne pozna teženj in težav kmečkega ljudstva.

Kar je poslanec Roškar kvasil o nepravični razdelitviji amerikanskih trt, to so bile same neslanosti, trditvije polne lažij in obrekovanja. Dotično listino o razdelitvi trt pregledal je med drugimi v deželnem odboru tudi slovenski poslanec Jurtela, a ta ni imel ničesar pripomniti ali celo grajati, odobril jo je z drugimi vred. Ako kateremu poslancu kaj ni prav, oglaši se naj o pravem času na merodajnem mestu, nikakor pa ni značajno, ako reči zavija po svoje ter svoje volilce za norce ima. — Jezikovni prepiri v državnem ali v deželnem zboru, kmetu čisto nič ne hasnijo, temveč stanejo uboge davkoplačilce lepe tisočake, katere dobivajo poslanci za svojo nedostojno in brezvsečno ropotanje ali pohajkovanje. Ko bi slovenski poslanci ne delovali zoper vlado ter složno s svojimi nemškimi tovariši razpravljali in sklepali o zadevah, ki se tičejo vzboljšanja položaja kmečkega stanu, tedaj se bi dalo pač mnogokaj več doseči, kar se v resnici doseže. — Gledé šolskih razmer budem prilično kaj več spregovorili.

Gоворil je na imenovanem shodu konečno tudi nebudigatreba, znani kaplan Gomilšak. Mož božji, ti slišiš v cerkev, ne pa na politični shod. Uradnikom, ki so plačani od države, je prepovedano se vtikati v politične strankarije, tembolj pa še smemo zahtevati to od človeka, ki nosi sukno katoliškega duhovnika. Čevljari, ostani pri svojem kopitu! Politični agitator še nikoli ni bil dober duhovnik. Mašnik, ki se kaže velikemu delu svojih vernikov kot nasprotnik ali celo sovražnik, izgubi zaupanje in spoštovanje, on nikoli ne bude dosegel tega, česar mu njegov poklic veli doseči — on postane nepotreben ud človeške družbe, na škodo je državi in pa tudi ugledu svojega stanu.

Naslednje se je na tem shodu sprejelo še 9 rezolucij, ki so večinoma vse proti vladi naperjene: Ministarskemu predsedniku Körberju se izraža nezaupnica, uradniki se dolžijo pristranosti itd. Akoravno večina navzočih vsebino teh resolucij ni razumela, vendar so jih podpisali, saj ne gre, da bi se človek vpričo takih gospodov čemur protiviril. — ? !

Radovedni smo, kako dolgo bode še ubogo, zaslepljeno ljudstvo verjelo tem ljudem, ki se znajo tako dobro hvaliti, a kadar pride sila, pa pustijo svoje nesrečne rojake in volilce na cedilu? Bolje bi bilo manje govoriti, temveč pa storiti za blagor kmečkega stanu. Samohvala se po blatu valja.

Politični razgled.

Mislili smo si, da letošnje zasedanje delegacij ne bode posebnega pomena, a varali smo se, kajti že koj v prvi seji se je predložil skupni proračun, ki terja velikansko svoto 337 milijonov kron samo za nove tope (kanone), za pomnožitev in spoplnitev mornarice (marine) in za oboroženje armade. Od te ogromne svote potrebuje se že v prvem letu 163 milijonov. S svoto vred, ki se je že poprej za takozvane havbice dovolila, znašajo toraj vojaške in mornariške potrebščine okroglih 400 milijonov kron. Kaj lep denar! Presneto prijetno iznenadenje za davkoplačilce, ki že itak ne vejo, v kateri žep bi posigli, da bi še našli poslednji groš. Zatrjevala je sicer vlada, da se zategadelj davki ne bojo zvišali, in da se bode omenjena svota od skupnega bidžeta in iz izvanrednega ordinaria pokrila, ali to naj verjame tisti, ki je v Avstriji v zadnjih desetletjih že doživel, da so se davki znižali. Mi ne poznamo takega človeka. Ta obljava ima toraj jako krivo kljuko. In akoravno se bi omenjena svota po vladnem načrtu pridobila, vendar se moramo vprašati, koliko ima plačati od te svote Avstrija in koliko Ogrska? Po dosedanjem razmerju bi morala plačati Avstrija blizu 262 in pol milijona, Ogrska pa samo 137 in pol milijona, toraj prva za blizu celih 125 milijonov več kakor druga. Plačevati moramo za ohole Madžarje, da nam slabo postaja, a govoriti v njihovih zadevah niti besedice ne smemo! Jako ljubezljivi so naše polubratje unkraj Litave, to jim človek pa mora priznati! Ogoričo hočejo imeti „svojo armado“, a plačevati moramo za njio mi Avstrijci kot postrežljivi „priatelji“ svojih napuhnjениh sosedov. Delegacije imele bojo le o dovoljenju vojaških terjatev glasovati in kakor smemo od avstrijskih delegatov za gotovo pričakovati, bojo ti-le k vsemu prikimali. Pokritje terjatev imata državna zborna na skrbi. Razun teh 262½ milijonov pa se terja od avstrijskega parlamenta še dovoljenje za 160 milijonov za planinske železnice in 46 milijonov za tržaško pristanišče. K tem pa še pridejo nekatere druge, tako znatne izvanredne terjatve. V petih letih se bode moralno pokriti okoli 1200 milijonov izvanrednih potrebščin in ta „malenkost“ že nekaj pomeni.

Pa to še ni vse. Vojni ministerstvo terja za upljavo dveletne vojaške službe tudi še „lepe groše“ in Bog zna, če se ne bode „kar čez noč“ spet terja nekaj milijonov za „nove kanone“ nove ladje in različno drugo morilno orožje?! Ja, država mora biti dobro okovarjena, da se zamore vsak trenutek spustiti ravs in kavs, ako bi ji „nemirni sosed“ kriv pa pokazal. Le plačujmo, saj imamo denarja, da skoraj ne vemo, kam ž njim! „Hätt' m'rs net, thät' m' net“. Kdo se bode brigal za vzboljšanje slabega položaja kmečkega stanu, za gospodarstvene zadeve, obrtništvo, industrijo i. t. d.! To so postranske reči, glavna stvar v novodobni državi so velikanski kralji, orjaške bojne ladje, puške, ki skoraj do leta nesejo i. t. d. Za take reči naj državljan v prvi vrsti skrbi, potem naj še le na drugo misli, na primerek, kogar naj voli za poslanca v državni ali deželni zbor, da bode tamkaj v jezikovnih prepirih bolj kričal in razbijal ali pa se ob času zasedanja državnega zboru po drugod potepal. — Smo pač „gmitlih“ (dobrovoljni) ljudje, kaj ne?!

Vojska med Rusi in Japonci

Rusi z neznansko hitrostjo kličajo vedno vredne krdele pod orožje ter si na vse moči prizadevata, da tista spraviti tem prej ko mošče na bojišče, ki je razprostrano; večje je namreč kakor cela Evropa, strijsko-ogrška država z Nemčijo vred. Da se zanadajo z Japonci količaj meriti, treba jim je novih nekaj tisoč vojakov, ki se pa še le v kakih 10 tednih nato morejo na bojišče postaviti. Ravno toliko časa tisto bodo tudi rusko baltiško brodovje, predno dobiti na pomoč unim russkim bojnim ladijam, ki so sedaj od japonske mornarice zaprte deloma v portartskem, deloma v vladivostoškem pristanišču. Dosejem so Japonci zmagovalci na morju in tudi na suhih studijskih. Pri Vladivostoku je zaprtih čvetero oklopnic in ločkih torpedovk, pri Port Arturu pa 10 velikih bojnih ladij in 15 torpedovk. Vse te ladje se sedaj nikakor ne morejo ganiti, ker na nje preži na odprtih morjih mnogo številnejše japonsko vojno brodovje. Vsledovanju okolščine Japonci svoje vojaštvo lahko brez vseh takih prevažajo iz domačije na bojišče v Koreji in Činohiji, še tega ne morejo izvedeti, na katerem mestu nožje nihov sovražnik svojo glavno silo zbira.

Ruska trdnjava Port Artur je od morske strani tudi od suhe strane obkljena in Bog ve, koliko železni se bode še zamogla sovražniku uspešno braniti. Čeprav se Japoncem ne posreči pred prihodom baltiškega brodovja te trdnjave polastiti, teda je mogoča situacija, da se še tudi pozneje vzdrži, kajti združeno rusko-brodovje bodo se najbrž takoj v boj podalo in izid. Druga morska bitka bodo najbrž odločilen za vso vojsko uporabljajo.

Pristaniške zgradbe v Daljni-ju so Rusi kriplavili temu, da so jih stale na milijone in milijone ljev, sami razdjali, ker se bojijo, da se bi jih lizu Japonci polastili in proti njim posluževali. Ruske minarje morske mine Japonci pridno uničujejo, a izgubileki kajti pri tem nevarnem poslu tudi že nekaj ladij. Nekaj tega

poročila celo trdě, da nameravajo Rusi razdjeti njihovo lastno mesto D al j n i, katero so še le v zadnjih letih z ogromnimi stroški zgradili.

Na suhem se Japonci bližajo sicer počasi toda tako oprezzo (previdno) glavni ruski armadi, ki stoji pod poveljstvom verhovnega ruskega poveljnika generala K u r o p a t k i n - a pri L i a u j a n g u ter šteje okoli 70 tisoč mož. Japonska vojna sila je razdeljena na 3 armade, kojih poveljniki so zmagovalni general K u r o k i, potem generala O k u in N a d z u. Tretja armada sama baje šteje 80 tisoč mož in skupno število japonskega vojaštva je dvakrat toliko, kakor Rusov. Tako poročajo razni listi.

Razun bitke pri K i u l i e n c e n g u, o katerej smo zadnjič poročali, doslej na suhem ni bilo večjih spopadov sprednje sovražne straže in patrulje pa so vedni dotiki ter se medsebojno v enomer nadležijo, kar pa ni važnega pomena.

Pred kratkim so ruski Kozaki, ki so bili ravno neki patrulji, ujeli dva častnika japonskega generalnega štaba. Bila sta običena kot mongolska mehka, toda Rusi so ju vendar spoznali, ter ju bodejo streličili, ker sta bila vohuna in sta nameravala ruski teleznični most črez reko No-Ni v zrak spustiti. Eden teh vohunov je bil major, drugi pa stotnik.

Pred Port-Arturjem sta se te dni potopili japonski bojni ladji „Hatsure“ in „Jošino“. Perva je zadelna na podmorsko mino, poslednja pa je trčila ob neko drugo ladjo. Možvo obej ladij je večinoma znilo.

Spodnje-štajerske novice.

Iz Žič se nam piše: „Križev teeden (dne 9. maja) je šel s procesijo iz Žič v Loče, kamor je došla vti procesija od sv. Jerneja. Zbrali smo se tako v žitki cerkvi verniki iz treh far. Ravno to priložnost ločki gospod župnik porabili, da so med šmarnice takor že večkrat tudi tokrat politiko vpletli ter čez svoje politične nasprotnike zabavljeni, katere so imeli krivoverce. In agitacija mora biti povsodi — so tudi tukaj na glas povedali, da ne smemo biti takih županov, ki bi bili Nemcem prijazni ite. I. t. d., i. t. d. Žičan“ — Pripomba nepo-

Otrok utonil. Dne 8. t. m. se je peljala vdova ženskega strojevodje Michalek s svojo 6 letno otrok F r i d o M i c h a l e k črez brod med Počljem in Meljem pri Mariboru. Deklica je hotela subo skočiti malo poprej, predno je ladja do dora pristavila, a skok se ji je spodnesel, padla je pravo in utonila. Dne 11. maja so našli mrtvo otroka tega dekleta pri sv. Janžu na dravskem polju načrvenjeno.

Uboj. Dne 9. t. m. našli so v potoku Nepot Gabrij mrtvo truplo Jožefa Kimpolšeka, marja iz Sel pri Brežcah. Pil je pred to noč v krčmi v Dobovi, kjer se je sporekel s čevljarjem tonom Horvatič in trgovskim pomočnikom

F r a n c e t o m C a n ď a r - j e m. Krčmar Jakob S u ſ a je zadnja dva iz hiše odpravil in vrata zaklenil. Ob dveh po polunoči je tudi Kimpolšek v družbi nočnega čuvaja krčmo zapustil ter se podal proti domu, a na poti je našel smrt. Uhoja sumljiva Horvatič in Cančer sedita sedaj že pod ključem. 47 letni Kimpolšek je zapustil vdovo in štiri otroke.

S tekel pes ugriznil je v Leitersbergu pri Mariboru neko oferco (nastanovnico) in njenega 5 letnega otroka. Ugrizeno mater in otroka so prepeljali v Pasteur-jev zavod na Dunaj. Za občine Leitersberg in Počgau se je zapovedala pasja kontumacija.

Iz Brežic se poroča, da se je tamkaj nedavno osnovalo in ustanovilo veteransko društvo (društvo dosluženih vojakov), katero prav vrlo napreduje. V nedeljo dne 15. t. m. predstavili so se veterani brežkim veljakom. Na dan sv. Rešnjega Telesa se bode društvo prvokrat udeležilo slovesne procesije v spremstvu Kapelske godbe. Čast bodi ustanoviteljem in vsem udom novega društva! Živel!

Proglasenje mrtvim. Leta 1872. je zapustila slaboumnna kočarska hči Marija O p r o ſ e c hišo svojih starišev v Lancovesi v župnji sv. Vida pri Ptiju ter od tistihmal ni bilo o njej nobenega sledu več. Ako kdo za bivališče imenovane osebe ve ali sploh o njej kaj važnega izjaviti zamore, naj to naznani občinskemu predstojniku v Lancovesi, gospodu N. Verhovšek-u ali pa ces. kr. okrožni sodniji v Mariboru najpozneje do 15. julija 1905, sicer se bode Marija O p r o ſ e c po tem obroku za mrtvo proglašila.

Otrok vsled opeklina umrlo. Dne 14. maja se je igrala 4 letna hčerka železniškega prevoznika K r i - ž a n c - a v Mariboru s škatljico žvepljenk. Te so se vnele ter užgale dekletovo oblačilce. Otrok je vsled hadih opeklin drugega dne v mariborski bolnišnici umrlo. Stariši, pazite na otroke!

Ptujska „copernca“ M a r i j a K o v a č i č, o katerej smo že lani nekatere zanimivosti poročali, bila je 17. maja t. l. od okrožnega sodišča v Mariboru na petnajst mesecev težke ječe obsojena. Dolga leta je ta babura sleparila kmečko ljudstvo, „zdralila“ ljudi in živino za drag denar s svojimi „čudodelnimi“ mažami in drugimi sredstvi na tako predrzen način. Znala je tudi „lozati“ ali „karte šlagati“ in je s to sleparijo žahkoverne ljudi za lep denar ogoljufala. Žalostno je, da je ljudstvo še tako zaslepjeno, da se obrača v času bolezni (bodisi pri ljudeh ali pri živini) do takih babur, ki ničesar ne umejo ter dostikrat bolnika še bolj pokvarijo, kakor bi sicer bil brez njihovih nasvetov in maž. Ako je še kdo, ki je po tej ženski oškodovan, naj se zglasti ustmeno ali pisemo pri okrožnem sodišču v Mariboru, ali pa pri okrajnem sodišču v Ptaju, ali pa tudi v upravnosti Štajerca. Takim copernicam se mora odločno pokazati, da se njihov posel ne priklada današnjemu času in da je goljufija kazniva.

Umrl je čast. gospod Jožef Sorglechner župnik na Hajdinju pri Ptiju. Bolehavi starček šel si je iskat zdravja v Doberno, a tam ga je dohitela smrt dne 23. t. m. Dne 25. maja so zemeljske ostanke prepeljali na Hajdin ter jih ondi v slovesnem sprevodu izročili materi zemlji. Rajni Sorglechner je bil blagi mož, vobče priljubljeni dušni pastir, ki se je strogo raynal po svojih stanovskih dolžnostih. Ljubili so ga vsi, ki so ga poznali, Slovenci kakor Nemci, posebno pa njegovi mu iz srca udani farani, ki so v znak svoje žalosti to svojo ljubezen tudi pri pogrebu dejansko pokazali. Bodi mu zemljica lahka!

Oznanilo. Naznanja se, da se letos žvepljena moka, ki je najboljši in najgotovejši pripomoček zoper grozno plesnobo (Traubenschimmel, Oidium Tuckeri) ne dobiva več od deželnega odbora, temuč od zvezze kmetijskih zadrug na Štajerskem, in sicer v Gradcu, Mehlplatz Nr. 1, kamor se naj vsakdo obrne, ki želi take moke. (Verband der landwirtschaftlichen Genossenschaften in Graz, Mehlplatz Nr. 1).

Poučni tečaj za drenažo. Od dne 6. do 11. junija t. l. vršil se boe v Vuhredu vsled odredbe štajerskega deželnega odbora poučni tečaj za take kmetske delavce, ki se želijo o vzboljšanju zemljjišč praktično izvežbati.

V svrhu spodbude k obiskovanju tega tečaja ustanovil je štajerski deželni odbor za obiskovalce (udeležence) 12 štipendij po 20 kron, kateri se bodo ubožnim kmečkim delavcem podelili ter jim tako udeležbo omogočili.

V Savo skočila in utonila je dne 14. maja pri brodu blizu R a j h e n b u r g a 40 letna, slaboumnata kmečka hči Marija Jug iz A r m e š k e g a.

Požar po otrocih. Dne 13. t. m. so se igrali s žvepljenkami otroci Andreja Požara, posestnika v Slogonskem, občina Kapela pri Brežicah. Zatrosili so ogenj v gospodarskem poslopju, katero je s krmo in gospodarskim orodjem vred do cela pogorelo. Dohiteli delavci so zabranili, da se ogenj ni dalje razširil. Škoda se ceni na 16 sto kron. — Zopet in zopet stariše svarimo: Pazite na otroke ter skrivajte pred njimi nevarne stvari!

Nesramno počenjanje. Neki nesramni dopisun ki je nam prav dobro znan, blati v „Domovini“ g. Žumerja iz Drgonje vasi na tak način, da se mora vsak pošten človek zgražati nad takim početjem. Ni mu dovolj, da se zaletava s svojim strupenim gobcem v moža-poštenjaka, temuč renči tudi v njegovo spoštovano družino. — Dopisun, znano nam je, da se te celo mil. g. knezoškof izogibljejo! Govoriti bodo ob priliki pustili neko žensko, ki je letošnjo zimo tebi pomeranče prodajala. Marsikaj zanimivega zna tista povedati o tebi in o neki Neži — — — !

Dopisi.

Iz Hajdinja pri Ptiju. Zaradi naših dopisov iz Hajdinja pri Ptiju sta se mariborska farška lističa „Slovenski Gospodar“, in „Naš Dom“ ali „Fihpos“

jako razburila ter se razrepenčila kakor puran, karemu pokažeš rudečo ruto. Ako mački na rep stote se zadere in tako je bilo tudi v tem slučaju. Ko se hajdinskega g. kaplana malo opozorili na njegovo prikladno obnašanje v cerkvi med službo božjo, hinsta se oglasila zgoraj imenovana slaboglasna zagovnika klerikalnih nemirnežev ter ga vzela v svoje vetje. Ker so nam znani očetje dotičnih listov, tudi kaj lahko umemo njihovo ravnanje, ki je glasno s pregovorom: „Vrana vrani ne ikluje oči kar mačka rodi vse miši lovi. — V naših domini nismo pokriveni dolžili gospoda Liana neprimerenga djanja, ampak smo mu njen nedostojno postopanje opravičeno oči ter ga opominjali, naj se v prihodnje varuje ta nastopanja, ki se nikjer ne spodobi olikanemu veku, najmanje pak atoliškemu duhovništvu v hiši božji. Trdili pa tudi nismo, da je bil omenjenu surovi čin dotičnega šolarja neposredna posledica planovega obnašanja, temuč rekli smo, da s'vzgledi pokvarijo dobra nagnjenja ali dobre šege resnici tega pregovora pač nikdo ne more ugovarjati, ako ima le količaj zdrave pameti in skušnje, podarjevimi“ in „Fihposovim“ modrijanom še celo ni po volji, da smo stariše svarili ali vzgojitelji podbujali naj iste podučijo, da nikakor ni umeško, ako jemljejo otroke seboj v oštarije in šnopsarje, da jih naj ne pripuščajo h klanju domaćih živin, bodisi kot pomagače, bodisi kot gledalce. Nomenjeni modrijani grajajo te naše nasvete ozimbajo, pač jasno priča, da niti pičice nimajo po temeljnih pravilih vzgojeslovja ali otroške izreke, saj tudi ni čuda, saj ti gospodje in njihovi sovražniki gledajo toliko na to, ali je kmečko ljudstvo nostno in prav krščansko ali ne, temuč oni sklepa za to, da ljudstvo ostane ljudstvo osnevedno, to se pravi: njihovemu nasilstvu brez gojno udano ter da jim pridno nosi svoje koprinslužene groše zdaj za to, drugokrat za uno potemkrat pod tem, drugič spet pod drugim imenom svojih kovačnicah si neprestano kujejo denar, rega pa le prav malo pride v nežegrane roke, dospe kak obrtnik do povoljnega gmotnega s'hitro mu ti nenasitljivi grabeži očitajo, da ima kovačico za kovanje denarja. Pa obrtniki v velikih in malih zvonov, bodisi v stolpu ali pod njico (klingenpajtel), da bi vabili ljudi k izpravljanju svojih mošenj, temuč dati morajo za vsak blaga tistem, ki jim denar prinese, pogostoto da jo blago tudi brez da bi zanj denarja prejeli. Le lepo tiko „ljubi prijatelji v Gospodu“, da nismo zagazili nekam, odkoder se bi prav težko na gladko pot skobacali. — Da o učiteljstvu nismo spregovorili niti ene žaljive besede, vsakemu naših cenjenih čitateljev dobro znamo se pa tiče naše notice gledé g. nadučitelja Ljubnika, Vam obljudimo, da bodo dosledno v prihodnje obsojali in očitno grajali, ako se bodo od države ali dežele plačan človek, bodisi „ostarček“ bodisi „cvetoči mladenič“, vtikal

litiko in strankarske spletkarije. — R. L. v imenu mnogih Hajdinčanov. —

Iz Ptujске okolice nam dohajajo od različnih strani pritožbe trgovcev in kramarjev, da jim učiteljstvo dela v njihovem obrtu zgago in znatno škodo. Ako si namreč nakupi kak tak obrtnik svojo zalogo šolskih potrebščin, kakor so knjige, zvezki, table, pisalno in risalno orodje itd. od kakega ptujskega trgovca, ki slučajno enemu ali drugemu učitelju na isti šoli ni povšeč, tedaj dotedno šolsko vodstvo ali pa posamezni učitelj šolski mladini takoj prepove, da ne sme pri dotednem trgovcu ali kramarju kupovati. Posamezni učitelji si baje sami priskrbijo večjo ali manjšo zalogo šolskih potrebščin ter te šolski mladini na drobno prodajajo in kakor je slišati, si tu in tam pri tej kupčiji celo dobiček iščejo. V svrhu ohranitvije ugleda in spoštovanja naj bi se učitelji takega neprikladnega povrhu še pa nepostavnega početja ja skrbno varovali ter pomislili, da se obrtniku dela s tem občutljiva škoda, ako se mu kdo na neopravičeni način vtika v njegov kupčijski obrt, od katerega mora postavno določeni davek točno plačevati. Naj bi kakor do pred kratkega tudi zanaprej bila želja naših učiteljev, ohraniti v domačem kraju mir ter se kolikor možno izogibati vsakemu sovražtvu in prepiru. Predstoječe naj za tokrat zastoste in storjena krivica naj bo pozabljena!

Več trgovskih obrtnikov.

Iz Amerike. „Milwaukee, Vis., dne 2. maja 1904. Ljubi mi „Štajerc!“ Tukaj pošljem naročnino za zopeteno leto, namreč 2 gld. 40 kr. Vsako številko željno pričakujem, ker se že zanaprej veselim iz domačih krajev novic, katere nam donašaš črez široko morje. Veselim se, da mojim ljubim rojakom tam na domači zemlji oči odpiraš, ter jih dovajaš k spoznanju resnice in pravice. Jako pohvalno je za te, da pripomoreš kmečkemu ljudstvu učenje nemškega jezika, katerega že v domačem kraju prav pogostoma potrebujejo, tistem pa, ki se poda po svetu s trebuhom na kruhom, je takorekoč neobhodno potreben. Koliko slovenskih fantov je bilo sedaj po zimi tukaj brez dela celih 5 mesecev, in vendar bi lahko dobili kakšnštek, ko bi le količaj nemški znali. Tudi meni bila enaka predla, ko bi ne znal nemškega jezika, katerega sem se šele v svojem 23. letu za silo naračil. Sedaj še le sprevidim, kolike važnosti je znanje na nemščine in kakšni škodoželjni hinavci so vsi tisti Torajudje, kateri branijo, da bi se slovenski otroci v šoli e bo nemščine učili. Dam ti, ljubi „Štajerc“, tudi na znanje, zopeta je tudi tukaj dovolj tacih gospodov v černih suknašnjah, ki semkaj niso prišli iskat duš, temuč lepih ede, jetvevih srebrnjakov, katere jako ljubijo. Za eden. Kaspovedni listek terjajo od delavca po 5 tolarjev, za Podobovved na domu pa 10 tolarjev. Ti črnuhi ne poslujo, koliko mora ubogi delavcc prej trpeti, predno de kai prisluzi nekaj tolarjev, ne, oni neusmiljeno odirajo i velbogega trpina, samo da si napolnijo svoje žepi in v pomare. Konečno ti, ljubi „Štajerc“ želim obilo vspeha

k tvojemu blagonosnemu delovanju ter te pozdravljam kot tvoj zvesti somišljenik in naročnik.

A. Weršnik l. r.

Iz Loč. (Nadalje). Poglejmo si natančneje danes nek drugi članek, katerega je „celjska žaba“ iz Loč objavila. Zaletava se v njem v našo solo in tukajšnjo učiteljstvo. Kar žlobudra o drugih zadevah, to raje prezrimo, ker ni vredno, da se bi človek s takimi kvantami bavil. Da znanje nemškega jezika slovenkemu kmetu ni samo koristno temuč tudi potrebno, to smo že čestokrat povdarjali in tudi dokazali. Tej trditviji ne bode in tudi ne more ugovarjati noben pameten človek, ki je le količaj stopil črez domač prag. Celo smešna je trditev dotednega dopisuna, da znanje nemškega jezika dotednike narodu odtuje ter tira iz dežele. Vsi sloveči Slovenci so znali nemški, pa so vendar ostali „vrli narodnjaki;“ sleherni današnji „steber domovine“ gladko govoril nemški in vendar je „navdušen Slovencec“; vso slovensko dijaštvvo je v govoru kakor tudi v pisavi bolj ali manje zmožno strašnega nemškega jezika in vendar je ono „up in nada naroda slovenskega“; vsak slovenski duhovnik vrlo dobro tajča, vkljub temu se ogromna večina duhovščine kaj rada pusti nazivati „vrli sinovi matere Slave“ i. t. d., i. t. d. in pa še enkrat i. t. d. K izseljevanju sili ljudi nepovoljno gospodarstveno stanje, ne pa znanje nemškega jezika. Največ izseljencev iz slovenskih pokrajin štejemo na Kranjskem in vendar je v imenovani deželi le malokteri kmečki človek zmožen nemškega jezika. Tu imate, ljubi čitalji, zopet enkrat jasen dokaz, kako ti blebetači resnici v oči, sami sebe pa po čeljustih bijejo. Pravi cvet neumnosti se pa najde v stavku: „Kjer je trgovina z lesom, so Slovenci navadni drvarji (n. pr. v Žičah Tomandl, pri katerem se je znani dopisunček „celjske žabe“ že dostikrat napisil in najedel! —), Nemci pa tržijo na veliko in se bogatijo itd.“ Poglejte le malo naokoli in videli bodete, da imamo mnogo spretnih in imovitih lesnih trgovcev in drugih obrtnikov, ki so dobri Slovenci. Seveda morajo znati nemški ali pa kak drugi jezik tega ali unega sosednega naroda, ker drugače jim sploh ni mogoče v večji meri tržiti.

Toda dovolj smo se že bavili s čenčami lažnjivega dopisuna „celjske žabe“. Na dan volitve hčemo očitno pokazati, da je že ohranjena med nami medsebojna zaupljivost in želja, imeti mir, ter da se ne damo zmotiti lažnjivim nemirnežem in njihovim poročilom. Današnji čas je resen in treba je združenih moči, da se ohranijo v kraju, „kjer dosedaj ni bilo mnogo revščine“, takšne razmere, kakoršnih si vsak miroljuben in pošten občan želi. Vsak strokovni list navdušuje „svoje ljudi“ k medsebojnemu zadruženju in organizaciji, da se zamorejo krepkeje in vspešnejše premogočni konkurenči v bran postaviti, edini kmečki stan je osamljen v vsakem položaju, razcepiljen je v različne stranke, ki se ljuto med seboj bojujejo — na veliko radost tretjega. Kedaj bode vendar prišel čas, da se bodemo tudi mi kmetje eden

k drugemu približali, združili in zjednili ter pesti pokazali našim izkoriščevalcem in hujškačem? „Zora puca, bit če dana“ ali po slovenski: Zora se žari, dan se že svetli. — Ločan.

Iz Črešnjevca se nam piše: „Za tukajšnjega župnika Janez Sušnik-a bil je 11. maj kako neprijeten dan. — Iz trte izvite tri tožbe izišle so mu vse na izgubo. Tožil je namreč pervič dva fanta, ker sta mo baje ukradla iz njegovega vrta rožmarin, za katerega je zahteval 50 kron in za pohojeno salato 10 kron. Okrožna sodnija je dala rožmarin ceniti od zvedencev, ki pa mu nobene cene niso pripoznali. Dokazalo se je še povrh, da tožena fanta rožmarina sploh nista ukradla. — Drugič je bil župnik tožen, ker je izdal nekemu lenuhu in postopaču uradno potrdilo, da je pogorel in da sme beračiti. Dokazalo pa se je, da dotočnik niti posestnik ni in da sploh ni pogorel. Zaradi kraje sedi ta župnikov varovanec sedaj pod ključem, župnik pa mora za svojo nepremišljeno dejanje plačati 30 kron kazni, zraven pa še vse stroške. Neka župnikova glavna priča in iskrena prijateljica obleznila je pri tej priložnosti 3 dni zapora. — Od tretje tožbe, katero je župnik Sušnik vložil zoper posestnika Štefana S p r a g e r - j a , ki je župnika pri neki komisiji imenoval lažnjivca, je tožitelj v zadnjem trenutku odstopil ter raje vse stroške plačal, akoravno je imel za priče seboj mežnarja, svoje tri hlapce in grobarja. — Slutil je namreč, da se S p r a g e r j u utegne posrečiti dokaz resnice. — Zunaj sodne dvorane je župnik grobarja še ostro pokregal, zakaj ne pričuje boljše! Zopet se je v pravi luči pokazal mož, ki oznanjuje pravico in ljubezen do bližnjega. Janez, ne bode šlo več, kajti pravica oblake prebije in Bog ne plačuje vsako soboto. Le en malo več krščanskega duha in svete pravice! Naš gospod župnik so v resnici pomilovanja vredni mož. Skrbij imajo čez glavo. Tri sodnijske pravde so se jim ponesrečile, dve velikanski pravdi s 40 pričami pa se bližate! Ko bi le te presnete priče jih kaj ubogale! Pa nekatere se strogod držijo resnice, ker se vendor bojé nasledkov krivičnega pričevanja. — Vrhutega pa se še bližajo občinske volitve. Že na binkoštno nedeljo so se gospod župnik pritoževali, da pred volitvijo jim farani še eno ali drugo sicer obljudijo, a na dan volitve pa svoje besede ne držé, kakor bi po njihovi volji morali stortiti. Ako že takega izvrstnega gospoda ljudje ne ubogajo, kam bode vendor svet prišel?! — Taka je hvaložnost sveta, gospod župnik! — Verni črešnjevski aran.

Zunanje novice.

Sestanek vladarjev. Kakor se poroča sešla se bodeta naš presvitli cerar in angleški kralj Edvard v Marijinih varih na Češkem. Dan sestanka še ni znan. Za slovesen sprejem delajo se že velikanske priprave.

Strašno maščevanje ogoljufane žene. Dne 15. maja t. l. se je morala zagovarjati pred porotnim

sodiščem v Požunu (Pressburg) na Ogrskem Georgina Ambrozij, ki je svoječasno svojemu možu občesi s škarjami iztaknila, ko je prišla na sled, da njen mož z neko drugo žensko ljubkuje. Ko je spadala mu je zanjko na vrat ter ga mislila zadrgniti. Zbudivši mož pa se ji je krepko v bran postavil, a v tem ljutem boju je žena vzela iz žepa škarje temu oči iztaknila. Pri obravnavi je mož jokajé sodnike prosil, naj ženi prizanesejo in jo kazni oprostijo. Ker pa postava v takem slučaju ne pripušča popolne oprostitve, so je morali sodniki kljub moževi priprošnji obsoditi, a pri odmerilu kazni so se na priprošnjo vendor ozirali ter hudodelnico obsegli samo na eno leto težke ječo.

Hči miljonarja gladu umrla. V New Yorku u Severni Ameriki je Josipina Macarilli, hči ondotnega miljonarja, šla se na ravno streho očetove palače igrat, pa je ondi padla v dimnik, v katerem je potem najbrž vsled gladu umrla. Našli so jo šele ednajsti dan. Ko je brez sledu izginila, je bilo občno mnenje, da jo je kak zlobni človek obpejal in si hotel od njenega očeta denarja izsiliti. Tudi oče je tako mislil ter je istemu, ki bi mu hčerko nazaj pripeljal, obljudbil 4 tisoč tolarjev na grade. — Zares čudna so pota božja.

Očak med drevesi. Na otoku Ceylon stoji drevo, ki je že 2.192 let staro; zasadili so ga namreč, kakor to dopričuje 25 starih listin v letu 28 pred Kristusovim rojstvom. Budhisti imajo to drevo v visoki časti ter ga sploh imenujejo „sveto drevo“. Na tisoče jih romi vsako leto k temu očaku, da mu skažejo čast in svojo spoštovanje, kajti neka njihova legenda pripoveduje, da je to drevo zraslo iz mleke onega drevesa, pod katerem je nekdaj njihov prerok Budha počival, katerega po božje častijo. Molijo. No, — vsak po svoje.

Cela gora se je pogreznila, kakor poroča ameriški list „Glas svobode“, dne 21. marca t. l. blizu New Brunswicka v Novi Angliji (Severna Amerika). Neki lovec iz pokrajine Tilbcque namreč povедuje, da je tamkaj sedaj nastalo jezero, kjer je popred stala tisoč čevljev visoka gora Bald Mountain. Pogreznila se je vsled potresa. Ob vzniku nekdanje gore so izvirali vroči vrelci, katerih voda je bila tudi po zimi tako vroča, da je bila neznotra. Vse to dokazuje, da je bila gora Bald Mountain svet ječasno ognjenik, kojega podzemski moči še niso polnoma ugasnile. Nekateri od tamkaj došli druge potrjujejo gorenje lovčeve poročilo.

Žalostna rodbinska drama. Pred tremi leti je v Brezovcu neki Svetozar Aracki odpadel v deklico Jeleno Protič njenim starišem, a poročiti ni mogel ž njo, ker še ni zadostil vojaški dolžnosti. Lani je bil v vojaki potrjen ter je morel iti stran na Dunaj. Med tem časom je bila njegova nevesta Jelena gospodinja njegovega očeta. Kmalu pa je stalo med gospodarjem in bodočo sinaho ljubezen razmerje, ki ni ostalo brez posledic. Ob pravoslavlju Veliki noči prišel je sin na dopust (Urlaub) do

je spregledal položaj, sta se z očetom takoj spodala in sin je očetu s sekiro glavo razklal.

Orel je odnesel otroka. V L u t h e r l a n d s h i r e na Angležkem je nedavno planinski orel odnesel pol-drugo leto staro hčerko nekega posestnika. Otrok se je igral pred hišo, ko ga je ugrabil roparski ptič. Neki lovec, ki je slišal, da je izginil brez sledu otrok, je spomnil, da nosi orel jagnjeta v gorovje. Spletni je na visoke skale ter tamkaj res našel otročji levetiček in v neki razpoki mrtvega otroka.

Velikanski primankljaj. V osrednjem upravnosti poslovnih hranilnic v M i l a n u na Laškem našli so primankljaja okoli 5 milijonov lir.

Sneg na Laškem. Po nekaterih krajih na Laškem je pretečeni teden nenavadno močno snežilo. Najstarejši ondotni prebivalci se ne vejo spominjati, da bi sedi maja bilo v tamošnjih krajih kedaj takšno времenje.

Ljudožrci. Na A d m i r a l s k i h o t o k i h v tem oceanu so divjaki pet belokožcev ubili ter jih potem pojedli. V kratkem po tem grozovitem dogodu priplula je k otokom nemška bojna ladja "Kondor" ter raztrelila in požgala ob obali stoječo vas divjakov, ki so se tako prestrašili, da so krivične nemudoma Nemcem izdali. Poslednji so ljudožrci brez obotavljanja na licu mesta ustrelili.

Stanley umrl. Slavnoznan afriški potovalec in prirodoslovec H e n r y S t a n l e y (reci: Stenli) je v Londonu na Angležkem umrl. Mož je prepotoval in svetu odkril mnogo poprej neznanih krajev vroče Afrike ter prestal na svojih potovanjih med divjimi ljudstvi v neizmernih puščavah osrednje Afrike skoraj neopisne in neverjetne nevarščine. K pogrebnim slavnostim odposlala je angleška kraljevska dvojica svojega zastopnika, kar je storil tudi belgijski kralj.

Smrtonosna zamena ali zmota. Blizo K a n z o i na Tirolskem so našli ob laški meji pet tihotapcev mrtvih. Kakor je zdravniška preiskava dokazala, umrli so vsled zavžitka solne kislinske, katero so v zmoti namesto žganja pili. Ubogim param se je moralo hudo muditi, ali pa so bili — preveč žejni, da še celo stupa niso okusili.

Gospodarstvene in gospodinjske stvari.

Kako se spozna, ali je vino na umetni način barvano? Da spoznamo umetno barvo vina, poslužimo se navadne krede, ki se v šoli rabi. Kredo moremo pomočiti z nekolikimi kapljicami dotičnega vina. Ako je vino naravno (natorno), tedaj postane madež na kredi rujavkast ali pa siv; če je vino barvano s barvincami ali črnicami, tedaj je madež plavkast (moder) ali pa višnjev (vijoličast); ako je pa vino pridjan fuksin, tedaj nastane na kredi svitlorudeč madež; malvina barva pa se spozna skoz moder (plavi) ali pa zeleni madež na kredi, Kermes v vinu barva kredo rudeče.

Kako se snaži črna (možka) obleka? Obleka se mora najprej dobro izkrtačiti in sicer se namaka ščet pri tem poslu v vodo, v katerej se je kuhal tobak. Najbolje je, ako se k temu vzamejo konci cigar (ostanki). Ta prekuha pa se mora pred rabo precediti in dobro shladiti. Na pol litra vode se vzame četrt funta tobaka. S tem sredstvom se zamorejo tudi črni klobuki dobro osnažiti, toda preveč se ne smejo zmotiti in obrisati se morajo urno po tem opravilu s suho in snažno platneno cunjo.

Kako se spravi smola iz obleke? Drevesno smolo odstranimo iz obleke, ako namočimo čeden suknem (ali lodnast) košček v petrolej ter smolnata mesta z njim dobro preribljemo in sicer tako dolgo, dokler smolnati madeži popolnoma ne izginejo. Ko smo to dosegli, izperemo obleko v čisti hladni vodi ter jo denemo sušiti, vsled česar petrolej duh tudi kmalu izgine.

Kako odpravimo iz perila zelene madeže od trave ali različnih zelišč? Najbolje je, ako jih izperemo v raztopljeni kositrove soli (Zinnsalz). Madeži izginejo takoj, toda perilo se mora nato še v čisti vodi prav dobro izprati.

Domač jesih (ocet) je dobro zdravilo proti raznovrstnim boleznim. Sladkorni vodi primešan daje dobro hladilno pijačo v vročinskih boleznih (pri treslici, mrzlici ali kobili). Pri boleznih v grlu vzemimo za grjanje jesih, kateremu smo prilili nekaj vode ter primešali nekoliko paprike in soli. Za mrzlico in ponočno potenje (švicanje) se priporoča, da umivamo telo z jesihom, kar notranjo vročino zdatno zmanjša. Jesihovi obkladki so jako dobro sredstvo proti glavobolu in omedlevici. Če vlijemo jesih na razbeljeno železno plat, tedaj nam ti sopari zrak v sobi scistijo. Proti zasušenju in črvom v črevesih (glistam) je dobro klistiranje z jesihom. Pri krvotoku in krvavljenju ran se jesih z uspehom rabi. Proti driski se mora vzeti štirikrat na dan mala žlica jesih, v katerem je nekaj soli raztopljene. Glavna stvar pri vsem pa je, da se naj v vse to rabi le dober in čisti vinski jesih.

Novopečeni kruh ima v sebi mnogo več vode kot stari, ter za slab želodec nikakor ni prikladen. Ker je mehak, elastičen in lepljiv, se ne da dobro prežveči, temuč se zgnjeti v želodcu v kepe, ki povzročujejo človeku čestokrat velike nadležnosti, pogostoma pa tudi bolezni, ker želodčni sok teh kep ne more dovolj razkrojiti ali raztopiti; kruh tak v želodcu obleži. Otrokom, pa tudi odraslim ljudem, ki niso posebno dobrega želodca, naj se toraj ne daje novopečeni kruh.

Neodpustljivi nedostatek. Brodnik na D u p l e k u je jako brezbržen in malomaren človek. Dne 20. t. m. se je podal z brodom črez Dravo, akoravno je plul po isti en splav (flos) in le prav malo je manjkalo, da flos ni v ladjo zadjal. Flosarji so na vso moč vpili, ali brodnik tega ni slišal, ker je bil v živahnem razgovoru z nekim konjarjem, katerega je ravno s konji in vozom vred črez Dravo peljal. Pod-

pisani kot posestnik imenovanega fosa vprašam brode nadzorujoče oblasti, ali je za brodnika sposoben tak človek, ki brezbrižno spravi ljudi v smrtno nevarščino in pretečo izgubo posesti? Andrej Kainz, lastnik dotičnega fosa.

Pisma uredništva.

Naročnik iz št. Andražke pošte: Dopisov brez podpisanega imena ne sprejemamo, toraj ne zamerite, da Vaš želji ne ustrežemo.

B. S. pošta Oplotnica: Vaš dopis ni dovolj jasen in ga toraj ne moremo priobčiti. Ako nam dotično zadevo natančje razjasnite, tedaj moremo Vaš želji prilično ugoditi.

Stev. 9.785: Ni varno, je preostro!

J. P. pri sv. Martinu pod Vurbergom: Z ljudmi, ki so v Ameriko „popihali“, se ne moremo pečati; je brezpomembno. Toraj kaj drugač!

P. S. v Libučah: Dotični dopis je preveč lokalni in toraj za čitatelje razven Vašega kraja brez vse zanimivosti. Če pošljete nam kaj drugačega, kar je občnega interesa, tedaj tisto radi objavimo. — List vam redno odpošiljamo, ako pa se Vam ne dostavlja natančno, tedaj nam to nemudoma nazzname!

A. B. Krabonošnik: Vaša naročnina je plačana do 1. svečana 1905. Ako lista ne dobivate redno, naznamite nam!

G. P. N. v Brežcah: Porabili. Prisrčna hvala Vam ter pozdrav!

Dopisnik v Kapeli pri Brežicah: Ne moremo — je preostro. Prosimo kaj drugač.

G. Gotfr. Seniza na Planini: Dotični naslov se glasi: „Fiumaner Möbelfabrik, Vrata in Kroatien.“ Na vprašanja odgovarjam samo našim naročnikom, toda pridjeti se mora poštna znamka (marka) za odgovor.

Loterijske številke.

Trst, dne 14. maja: 1, 44, 37, 88, 59.
Gradec, dne 21. maja: 87, 13, 3, 69, 88.

Pri zdravljenju različnih ran se mora paziti, da se rana šele takrat zaceli, ko se je že odstranilo iz nje vse nezdrene dele. Kratko povedano, rana se mora obvarovati pred vsako nesnago in se mora uporabljati za obvarovanje pred vnetjem sredstvo, ki hlači in olajšuje bol. Staro dobro domače sredstvo, ki k temu dobro služi, je najbolj znano „prasko domače mazilo“ iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v Pragi. To sredstvo se dobiva tudi v tukajšnji lekarni gosp. Ign. Beralka. — Glej inserat.

Mlada, zdrava krava,
dobra molznica se kupi. — Vpraša naj se pri:
W. Blanke v Ptiju, glavni trg.

Gumij za trsje cepiti

najfinješe in najboljše vrste, letošnjega izdelka, nadalje cevi iz gumija za škropilnice proti peronospori in take za pretakanje vina in piva, kakor tudi vsovrstne druge izdelke iz gumija priporočata na debelo in drobno

brata Slawitsch, trgovca v Ptiju.

Zahtevajte

v svoj prid vselej

pristno Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih z varstvenoznamko župnika Kneippa in z imenom Kathreiner ter se skrbno izogibajte vseh manj vrednih posnemkov.

Veliko presenečenje.

Nikdar več v življenu se ne ponudi taka priložnost.

500 kosov samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 36 ur tekoča precisanter ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, ena moderna židaná kravata za gospode, 3 jako fini žepni robcji, en prstan za gospode z imitiranim žlahtnim kamenom, 1 nastavek za smodke z jantarjem (berensteinom), 1 eleg. broša za dame (novost), 1 krasno žepno tojletno zrcalo, 1 usnjati mošnjiček, 1 žepni nožič z pri-

pravo, 1 par manšetnih gum 3 gumbi za sraico, vse iz zlata z patentiranim zaključkom album za slike v katerem je 36 najlepših podob sveta, katere povzročajo pri starejših mnogo smeha, 1 jarka risnina knjiga, v kateri so zapisana, 20 reči za korenšponde in še 400 drugih različnih slik, katere se rabijo pri hiši in vsakogar potrebnem, vse to se z uro vred, katera je sama denarja vredna, za samo gld. Razpoložljiva se proti povzetju če se denar pošlje naprej, s dunajsko razposiljalnico Ch. Wirth, Krakau A/14.

NB. Za neugajajoče se denar

Trgovina

z mešanim blagom

obstoječa že 30 let, na prav dobrem kraju se takoj v najem. Blago se zamore za 20% pod kupno ceno prevzeti.

Vprašanja naj se vpošljijo na:

Karl Ferschnig v Rogatcu (Rohitsch.)

Zastopnik

za Spodnji Štajer se išče proti mali kauciji.

Ponudbe z navedbo spričeval naj se vpošljejo pod naslovom: „Untersteier 200“ poste restante Marburg.

131

Za sv. birmo priporoča

škofijsko potrjene in lepo vezane

molitvenike

po nizkih cenah knjigarna

139

W. Blanke-ja v Ptiju

glavni trg št. 6 poleg nemške cerkve in ungartorske ulice štev. 6 nasproti veliki vojašnici (kasarni).

F. C. Schwab

trgovina s špecerijskim, materialnim in barvarskim blagom „k zlati kroglji“ v Ptiju.

prodaja in odpošilja po najnižih cenah: Portlandov cement, Roman-cement, malec (gyps), kotran (Teer), žvepljeni prah, trsne spone (Rebenspangen), Raffia-ličje (-Bast) i. t. d.

Jos. Kasimir, v Ptiju

tik Štajerca,
trgovina s špecerijskim, materialnim in barvarskim blagom.

Prodaja vsakovrstnih oljnatih barv (farb), firneža, terpentina, lakov, sikitifa, brunolina, laka za politiranje, laka za usnje in želeso, zlate, srebrne in bakrene bronce, kakor tudi vsakovrstne suhe barve. V zalogi so vsakovrstne barve, s katerimi lahko vsak sam barva suknjo (štof) rute i. t. d.

Nadalje priporočam vsakovrstne čopiče (pinzeljne) in pripravo za lazuro, krtače za obleko, krtače za čevje; konjske krtače iz čiste konjske žime, krtače za goveda, gobe za vozove snažiti, gobe za šolarje i. t. d.

Zidarjem, mizarjem, sedlarjem i. t. d. dovolim posebno znižane cene.

127

Brusilne (ostrilne) kamne

(osle) iz najboljšega brusnega kamna, zavoj s 15 komadi franko K 2.25, 100 komadov K 8—, iz štancije Litija pošilja proti poštnemu povzetju J. Razboršek, Šmartno pri Litiji (Kranjsko).

138

Ohranitev zdravega želodca

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega zaprtja. V ta namen naj se rabi najpripravnejše znano sredstvo dr. Rose balzam za želodec. Ta je narejen iz najboljših iziskanih zdravilnih zelišč za lek. Vzbuja apetit in pospešuje prebavljanje ter provzroča lehko odvajanje tako, da služi z najboljšim uspehom za gojenje želodca.

Svarilo! Usi deli embalaže imajo zraven stojec postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga lekarna B. Fragner-ja v Pragi
c. kr. dvornega dobavitelja „pri črem orlu“
Praga, Mala Strana, ogel Nerudove ulice.

Po pošti razpošilja se vsak dan.
Proti vpošiljatvi K 2·56 se pošiljajo velika steklenica in za K 1·50 mala steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštne prosto.
Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske. V Ptiju v lekarni g. Ignaca Behrbalk (spodnja lekarna).
896

Dr. pl. Trnkócy-jev Kranjski svinjski redilni prašek

1037

dobil je v Londonu, v Parisu in v Rimu 1903 najvišjo odliko

Grand Prix!

Nadalje tisočero polvalnih pisem, uradno potrjenih.

Ta primerek k piči, ki se zamore že pujskom dajati, vzredi najteže svine.

1 zavoj velja 50 vinarjev in se dobi pri vseh trgovcih;

po pošti po 5 zavojev iz glavne zaloge lekarna Trnkóczy v Ljubljani na Kranjskem.

Jožef Wesiak l. r.

Pozor

biciklisti, krojači in šivilje!

Popravila bicikelov, šivalnih strojev in poljedelskih strojev se najbolje in najceneje izvršijo.

V zalogi imam vedno nove vsakovrstne dele (Bestandteile) za stroje.

Prodajam poljedelske, gospodarske stroje na obroke iz najboljših tovarn.

Sem temeljito izvežban mehaniker, ker služboval sem že v Ameriki in na Angležkem.

Tudi imam vedno v zalogi že rabljene in dobro ohranjene bicikle od 30 gold. dalje.

S spoštovanjem

Anton Fink 1162
mehaniker v Ptiju, Postgasse štev. 14.

Bicikelj,

(Puchfahrrad)

dobro ohranjen, se po prav nizki ceni proda. Kje, to se izve v upravnosti „Štajerca“.

Mlatilnica

(mlatilni stroj tudi vital (Göppel) in eden voz je prav po ceni na prodaj pri gospoj Faleschini v Brežicah.

153

Hiša na prodaj

obstoječa iz sobe, kuhinje, lojpe in kleti. Zraven je hlev, 2 uti za steljo, parma, kašta, vrt za zelenjad, sadunosnik z lepim rožovitnim drevjem, travnik in njiva (oboje meri 1 oral) 5 minut od glavne ceste blizu Slovenjgradca. Vse je v dobrem stanu. To proda iz proste roke za 950 goldinarjev: Franc Ugler pri Sv. Jederti, pošta Miss a. D. 141

Trgovski učenec,

zmožen slovenskega in nemškega jezika in ki se je že nekaj časa trgovine učil, sprejme se takoj v trgovini z mešanim blagom: Rainund Savsky v Rogački Slatini (Rohitsch-Sauerbrunn). 156

Trgovski pomočnik,

ki je spreten prodajalec in poštenega značaja, se takoj sprejme v službo v trgovini z mešanim blagom in lesom: Alojzij Walland v Oplotnici. 145

Krčma

z lepim senčnatim gostilniškim vrom in velikim vrtom za zelenjad; zraven je kegljišče ter hlevi, njive in travniki i. t. d. Leži ob glavnem cevi blizu Maribora in je prav ugoden prostor za kakega mesarja. Proda se pod ugodnimi pogoji in sicer ima ceno okoli 9.000 gold., od katerih se ima 4.000 gold. položiti. Natančneje pove: Vincenc Kuss v Mariboru (Obere Herren-gasse). 125

1 par močnih možkih ali ženskih štifletnov iz trpežnega usnja velja samo 3 gold. Pri naročbi se naj napiše dolgost pod platov v centimetrih. Nadalje dava 1 možko srajco iz belega oksforta, 1 spodnje hlače in ene vrhnje hlače, 1 lovsko srajco in 1 par nogavic, vse skupaj za samo 3 gold. Blago je dobro, zanesljivo in pošteno. 135

Brata Slawitsch
trgovca v Ptiju.

Bicikelj,

dobro ohranjen, se po prav nizki ceni proda. Naslov prodajalca se izve v upravnosti „Štajerca“ v Ptiju. 173

Zaradi preselitve se odda dobro ohranjen

bicikelj za gospé

(zistem Styria) za 130 kron. Ust-mena ali pismena vprašanja naj se naslovijo na: g. Schwanke, Postbeamter in Pettau, Herren-gasse Nr. 21. 183

Trgovina

z mešanim blagom, last Friederika Wambrechtsamer-ja (poprej Knific) na Planini (Montpreis), se da zaradi bolezni lastnika pod ugodnimi pogoji takoj v najem. 165

Na prodaj

174

je malo posestvo, s hišo z 2 soboma, kuhinjo, kletjo, s shrambo za jedi (špajs). Zraven je govejni hlev in 3 hlevi za svinje, lep vrt, 7 oralov njiv in 2 orala gozda. Dolga je 870 gold., ki lahko vknjižen ostane. Cena je jaka nizka. Posestvo leži na Hajdinu pri Ptiju. Več se izve v upravnosti „Štajerca.“

Natakarica

v mlajših letih, prijetne zunajnosti, zanesljiva, snažna in spretna v postrežbi sprejme se v nekej dobro obiskovani gostilni v Ptiju.

Ravno tam se sprejme v službo za **kuhinjsko deklo** ženska srednje starosti, ki zna nekoliko kuhanja in snažno prati. Obe ženski morate biti zmožni slovenskega in nemškega jezika. Več se izve v upravnosti „Štajerca“ v Ptiju. 168

Službo isče krojač,

ki zna prav dobro šivati in prerezovati. Najraje bi šel h kaki štacuni ali pa k vдовni krojaškega mojstra, kjer bi imel stalno delo. Naslov: Anton Kiršman, poste restante Parje pri Velenji (Wöllan.) 177

Katera poštena hiša

v Mariboru, v Celju ali v Ptiju vzame 15-letno dobro razvito dekle v uk, da bi se naučilo vseh gospodinjskih del. Točna mesečna plača za hrano. Dobra vzgoja glavni pogoj. Ponudbe na: Janez Sokler v Bračuni vasi štev. 14, pošta Bizejsko pri Brežicah. 178

Šafar

179

55 let star, zmožen slovenskega in nemškega jezika, isče službe, najraje na Koroškem. Vprašanja naj se blagovoljno vposlati upravnosti „Štajerca“ v Ptiju.

Dva bicikeljna

zistem „Styria“, dobro ohranjena, sta na prodaj; cena tako nizka. Vprašanja na: Jožef Toplak, pri tvrdki R. Sadnik et Co. v Ptiju. 181

Vožičke za otrok

v katerih lahko otrok sedi, pa tudi take za ležimata vedno v zalogi in priporočata

Brata Slawitsch v Ptju
Cena 12, 16, 20, 30, 36 do 40 kr.

Vožički so lično in močno izdelani, cena pa je nizka. Pismenim naročilom se točno ustreže.

Za vrtne

126

kuhinjske mize

priporočam svojo izvrstno voščeno platno (Wachstuch) v najlepših barvah kakor tudi usnjato platno (Leder-tuch) za vozove. **Franc Hoinig**, trgovec v Ptiju.

Knjigovežki učenec

z dobro šolsko izobrazbo se sprejme knjigoveznici W. Blanke-ja v Ptiju.

Izvrstni, od nikogar doseženi **Mörathon** se ima zahvaliti svojem vprovspehu proti nikotino edino impregniranju doličnih zelišč. Ne povzročuje glavobol ter daje tobaku jako prijeten duh. Paziti je treba na varno znamko in na ime „Mörathon“.

Glavna zaloga: Jožef König v Celju. Kj ni založišča, od tam dobi naročniki pošiljatev v paketih po 10 komadov (10 Stück 2 52 kron.

Theodor Mörath v Gradcu.

Štev. P. VII. 182/2

17

Oklic.

V torek, dne 7. junija 1904 ob 11. uri predpoldne se bode pri podpisani sodniji v sobi štev. 17 vršila prostovoljna prodaja vinogradskega posestva mladoletne Neže Čelofiga, vl. štev. 63 kat. občine Podloš, obstoječe iz parcel Štev. 136 stanovanje, 931 vinograd, 952 pašnik in 933 gozd.

Najmanjši ponudek znese 300 kron in se na manjšo ponudbo ne bode oziralo. Prodajalni pogoji, vsled katerih mora vsak kupec 30 kron vaditi pred prodajo, po isti pa polovico skupila takoj, polovico pa v 2 mesecih po kupu položiti, s zamorejo kakor tudi cenilni zapisnik v uradni sobi štev. 17 razvideti.

V prid Magdalene Čelofiga vknjiženi hasek tega zemljišča se bode izbrisal.

Ces. kr. okrajna sodnija v Ptiju, dne 14. maja 1904 hiše

Dr. Bračič l. r. opeko skeden

Paris 1900.
GRAND PRIX.

Originalni Singerjevi šivalni stroji

za rabo v obitelji (familiji) in za vsako stroko izdelovanja.

Kdor si naroči stroj, temu se brezplačno da poduk v vseh modernih in umetnih vezilih.

Elektromotori za vsakovrstne šivalne stroje so vedno v zalogi.

Singer in Co.

akcijsko društvo v Mariboru, Herrengasse 24.

E 61/4

6

Dražbeni oklic.

Na zahtevanje tvrdke Popper in drugov v Trstu po E. Richetti-ju, odvetniku v Trstu vršila se bode dne 25. junija 1904 ob 8. uri predpoldne v pisarni štev. 4 ces. kr. okrajnem sodišču v Konjicah dražba sledečih nemščin:

a. VI. štev.: 119 kat. občine Zgornje Zreče, obječe iz viničarij hiš. štev. 39 in 35, obe v slabem stanu s 1 h 02 a 83 m² vinograda,
1 „ 71 „ 34 „ vrtu,
— „ 73 „ 78 „ travnika in
— „ 10 „ 25 „ pašnika.

Cena: 5278 K 92 h, najmanjša ponudba: 3519 K 28 h.

b. VI. štev.: 120 kat. občine Zgornje Zreče, obječe iz koče hiš. štev. 23, v slabem stanu, s 9 h 61 a² gozda.
Cena: 4965 K 20 h, najmanjša ponudba: 3310 K 14 h.

c. VI. štev.: 123 kat. občine Zgornje Zreče, obječe iz žage jednolične konstrukcije, s 12—15 konjskimi kemi, v srednjem stanu

s — h 80 a 22 m² njive,
— „ 8 „ 63 „ pašnika in
— „ 46 „ 95 „ vrtu.

Cena: 6120 K 10 h; najmanjša ponudba 4080 K 06 h.

d. VI. štev.: 126 kat. občine Zgornje Zreče, obječe iz hiše štev. 36, v srednjem stanu in koče hiš. štev. 70, slabem stanu.

Hiša štev. 44, zidana in z opeko krita, v dobrem stanu, z oglec iz lesa.

Gospodarsko poslopje, zidano, z opeko krito, prostora za 20 glav goved, prizidan je škedenj in kolarnica, držalica, svinjski hlevi z 10 oddelki, svinjska kuhinja z 2 kotoma, nadalje

— h 8 a 27 m² njive,
4 „ 49 „ 89 „ vrtu,
— „ 14 „ 49 „ travnika,
2 „ 28 „ 03 „ gozda,
— „ 8 „ 52 „ pota in travnika in
— „ 7 „ 48 „ lesnega skladisča (Holzplatz).

Cena: 15.124 K 20 h, najmanjša ponudba: 10.082 K 06 h.

e. VI. štev. 172 kat. občine Zgornje Zreče, obstoječi koče hiš. štev. 28 in dveh hlevov, na Brinjevi gori za točenje vina

s 4 h 26 a 42 m² gozda,
1 „ 64 „ 55 „ pašnika,
— „ 84 „ 77 „ njive in
— „ 17 „ 44 „ travnika.

Cena 5.625 K 33 h, najmanjša ponudba 3.749 K 54 h.

f. VI. štev. 50 kat. občine Stranice, obstoječe iz

štev. 1, zidana in z opeko krita, v dobrem stanu;

gospodarsko poslopje napol zidano, napol leseno, z opeko krito, v dobrem stanu, prostora za 16 glav goved,

nadzidan in parma;

zraven ste koči, hiš. štev. 2 in hiš. 5, obe leseni, z opeko kriti;

hlev (mešana stavba), s slamo krit, z oddelki za goveda in svinje, zraven

7 h 26 a 42 m ²	gozda,
3 „ 75 „ 52 „	njiv,
5 „ 51 „ 65 „	travnikov,
2 „ 51 „ 58 „	pašnika,
— „ 53 „ 16 „	vinograda in
— „ 3 „ 02 „	vrtu.

Cena: 15.038 K 32 h, najmanjša ponudba: 10.025 K 54 h.

g. VI. štev. 113 kat. občine Prelog, brez hiše s

— h 59 a 16 m ²	travnika in
2 „ 94 „ 70 „	travnika,
7 „ 92 „ 88 „	gozda,
— „ 31 „ 45 „	njive in
1 „ 25 „ 58 „	pašnika.

Cena: 5.419 K 66 h, najmanjša ponudba: 1362 K

40 h.

h. VI. štev. 13 kat. občine Škale, brez hiše s

1 h 03 a 22 m ²	travnika,
— „ 73 „ 55 „	njive,
— „ 11 „ 69 „	pašnika in
— „ 15 „ 90 „	gozda.

Cena: 2.043 K 60 h; najmanjša ponudba: 3.613 K 10 h.

i. VI. štev. 164 kat. občine Zgornje Grušovje z viničarsko hišo štev. 9, v dobrem stanu, hlev za goveda in uta za steljo; zraven je

1 h 05 a 23 m ²	travnika,
— „ 92 „ 65 „	vinograda in
— „ 52 „ 88 „	njive.

Cena: 3.791 K 62 h; najmanjša ponudba: 2.527 K 74 h.

Pod najnižjo ponudbo se ničesar ne bode prodalo.

S tem dovoljeni pogoji za dražbo kakor vse listine, katere se navedenih nepremičnin tičejo, kakor so n. pr. izpiski iz zemljiscičnih knjig, cenilni zapisniki i. t. d., znajo se od kupcev pri podpisanim sodišču, v pisarni štev. 3 v uradnih urah pregledati. Pravice, ki bi zamogle to dražbo ovreči, imajo se najpozneje do določenega obroka dražbe in sicer še pred začetkom taiste sodniji naznaniti, sicer se glede zemljiscič samih na nje ne bode več ozir jemalo.

O nadaljnem načinu dražbinega postopanja se bojo tiste osebe, ki imajo sedaj na omenjenih nepremičninah kake utemeljene pravice ali bremena ali pa se jim tako med dražbo utemeljijo, skozi lepake (plakate) v sodniškem poslopu obvestile le v slučaju, ako ne stanujejo v okolišu podpisanega sodišča ali pa ne naznanijo kakega dostavnega pooblašanca.

Določba dražbinega obroka ima se v zemljiscični knjigi dotednih vlog pod dolgov teh nepremičnin zabeležiti.

Ces. kr. okrajno sodišče v Konjicah,
oddelek II, dne 6. maja 1904.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — **Naravnost brez prekidanja v New York in v Philadelphijo.** — **Dobra hrana.** — **Izborna oprava na ladiji.** — **Nizke vožne cene.**

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji
ali

Karl Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice štev. 41.

537

Visoke in betonske stavbe

prevzame stavbarski podjetnik

Ditrich Dickstein

v Celju.

43 Izdelujejo se črteži (plani) za cerkve, javna in privatna poslopja in za gospodarska poslopja v vseh slogih.

Urna izvršitev dela. Na željo se sestavijo proračuni.

Rudokopi se iščejo.

V rudniku Štoré sprejmejo se rudokopi (Häuer), ki so pridni in zanesljivi delavci.

Prošnje naj se vpošljejo na: **Ravnateljstvo rudnika v Štoreh na juž. žel.** (Direction des Berg & Hüttenwerkes in Storé a/d. Südbahn.)

149

Oznanilo!

Usnjarijo (ledrario), katero sem imel od gospe Baumann v Slov. Bistrici več let v najem, sem opustil ter si kupil lastno usnjarijo od gospoda Nasko.

Potrudil se budem cenjene odjemalce vedno z dobrim obdelanim usnjem zadovoljiti ter jim po nizki ceni točno postreči.

Jakob Kolenc,
usnjari.

144

L. Mašek

in drug
ZAGREB

Preradovičev trg 8

s poroštrom 20.000
kron, vsled naredbe
vis. kralj. hrvatsko-
dalmatinske deželne
vlade od dne 5. avg. 1901, štev. 44 264, dovoljena

**tvrdka za prevažanje oseb iz delavskega kakor
kmečkega stanu v prekmorske kraje.**

Znižana cena iz Zagreba do New-Jorka K 170 — ranc-
brzim parobrodom, koji plove 7—8 dni črez mor.
Potovanje se vrši samo na brzo-parobrodi in traja vožnja preko morja
samo 6 do 7 dnij.

V pristanišču ni nikakoršnega doplačila!

Na parobrodu izvrstna oskrba z vinom.

Odpotovanje iz Zagreba vsako soboto in pondelje.

Na pismena vprašanja odgovorimo nemudoma in brezplačno.

18

L. Mašek in drugi

Izvrstne salame,

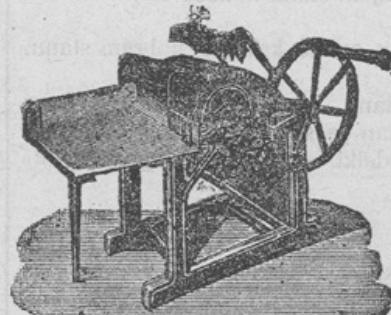
poluementaler in Primzen-sir, nadalje esence za
pravljanje jesiba (oceta) odpošilja prav izvrstno bla-
147 po nizki ceni po pošti

Jos. Kasimir v Ptaju.

Tovarna za poljedelske stroje

C. Prosch-a v Celovcu

nico delati, trijerje

Kupcu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo
prosto. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki se posiljajo poštne pro-
zastonj.

priporoča

izboljšane

vitále (Göpel)
mlatilnic

z najnovejšimi tečaj-
(lagerji), lahko tekoci

Dalje stroje za rez-
in mline za šrot.

Naznanilo.

Od podpisane ces. kr. loterijske nabiralke
(kolektur) v Gornji Poljskavi se naznanja, da
stave v Gradec in Trst v prihodnje ne skleni-
več v četrtek, temuč vsakokrat v petek ob 10.00
predpoldne.

R. Zisel l. r.

ces. kr. loterijski kolektur

Posestvo na prodaj.

V Šmarju pri Sevnici ob Savi, v bližini kolonije in tovarne, ob dveh cestah, se proda hiša z urom, njivo in sadunosnikom. V hiši se izvršuje silniški obrt s pravico točenja vina, piva, žganja in trafiko. Zraven hiše je tudi kegljišče in lednjak. Poslopje je tako pripravno za prodajalno ali rezijo.

Kupci naj se blagovolijo zglasiti v gostilničetu Stegenšek v Sevnici ob Savi. 148

Prva štajerska tovarna srebrnin zlatnin in verižic s parnimi stroji

Franc Pacchialffo
v Celju,

Ces. in kr. dvorni liferant

tovarna:
dališka ulica, Štev. 4.

Prodajalnica:
glavni trg, štev. 4.

štajerska delavnica za popravila in zavod za graviranje.

Dela se vse na novo, vdelujejo se kamenčki po vzhod in risbah.

Elektro-galvanično pozlačenje in posrebrnenje.

Doga vseh reči za vsakdanjo rabo.

in učenke z dovršenim 14. letom se sprejmejo v uk. 158

A I 323/3

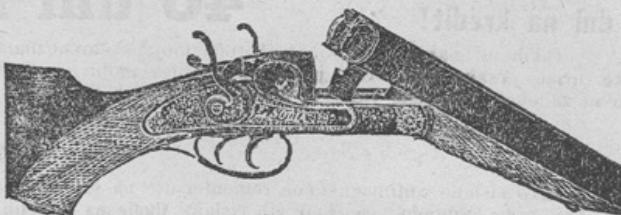
163

O k l i c

glede zapuščinskih upnikov.

Ces. kr. okrajno sodišče v Ptaju pozivlje vse, kateri imajo kaj terjati iz zapuščine po dne 1. decembra 1903 umrlem

Matevžu Slekovec,
župniku pri sv. Marku niže Ptuja,

FRANZ SODIA

172

tvornica pušk (Gewehrfabrik in Ferlach, Kärnten)

priporoča izvrstne puške, kakor puške za šrot in kroganje, najizbornejša dovršitev za streljanje; ročno delo z jamstvom. — Velike ilustrovane cene s podobami pošiljam vsakomur, kdor mi pošlje 15 kr. v markah, poštnine prost. — Moja tovarna prejela je že silno veliko pohval. Kdor bi z mojim blagom ne bil zadovoljen, tistemu ga zamenjam ali pa vrnem denar. Moja zaloga je tako velika.

Štev. 17.217.

169

Razglas.

Na štajerski deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru pride začetkom šolskega leta 1904/05 t. j. s 15. septembrom t. l. več prostih mest v podelitev.

Prosilci za ta mesta morajo na Štajerskem imeti domovinsko pravico in biti najmanje 16 let stari. Prošnje brez koleka naj se predložijo osebno najpozneje do 15. julija t. l. ravnateljstvu deželne sadje- in vinorejske šole v Mariboru. Priložiti se mora vsakej prošnji: krstni list, domovnica, spričevalo o stavljenu osepnici, zdravstveno spričevalo, spričevalo o dobrem obnašanju, odhodnica (Entlassungzeugniss) najmanje iz ljudske šole in spričevalo ubožnosti.

Naslovljene morajo biti prošnje na štajerski deželni odbor.

Deležniki deželnih prostih mest morajo se v pravomočnem reverzu zavezati, da bodo po dovršeni vinorejski šoli eventuelno po dovršeni aktivni vojaški službi skozi 3 leta na Štajerskem kako gospodarsko službo opravljali ali pa za vsako leto, katero so med tem časom izven dežele preživel, ravnateljstvu vinorejske šole 200 kron položili za štajerski deželni fond.

V Gradcu, v maju 1904.

Od štajerskega deželnega odbora.

naj se pri tem sudišču zglasijo ter svoje terjatve naznanijo in dokažejo, in sicer dne 13. junija 1904 predpoldne ob 10. uri, ako tega niso že storili pred tem časom. Kdor se do imenovanega obroka s svojo terjatvijo ne zglasí, izgubi pravico do zapuščine, ako bi s poplačanjem že naznanjenih terjatev pošla; pripoznalo se bi mu samo tolikor, kolikor mu prisoja zastavna pravica.

Ces. kr. okrajno sodišče v Ptaju, oddelek I.,
dne 9. maja 1904.

Matzl l. r.

40 dni na kredit!

Takih in enakih kričaških priporočil moja svetovnznana tvrdka za hvalo mojih ur ne potrebuje, rečem Vam toraj samo: pazite na tvrdko (firmo). Vsaka taka hvala je za priporočitev mojih ur čisto nepotrebná, ker v 40 dneh mi uro itak more vsakdo nazaj poslati, kdo z njo ni zadovoljen in dam vplačani denar takoj nazaj. Solidnejše kupčije nikdo ne more zahtevati.

40 dni na poskus!

Pazite na plombo

Pojasnilo!

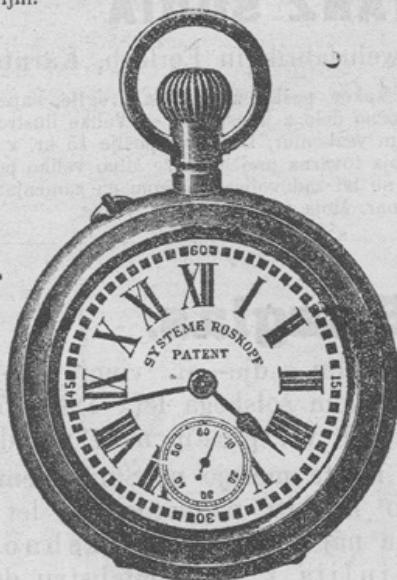
Jako čislane antimagnetične remonter-ure na sidra (anker) zistem Rosskopf, v nikelnastem okrovu se že nekaj let od mojih kupcev kaj rade kupujejo, posebno jih čislajo ljudje na kmetih, uradniki, orodniki, finančni in železniški uslužbeni, ker so z njimi pa zadovoljni.

Privatnim kupcem pošiljam moje prave amerikanske antimagnetične remonter-ure na sidra, zistem Rosskopf štev. 99 (jako priporočljiva službena ura) s patentovanim email-kazalnikom, s sekundnim kazalom, v dobro se zapirajočem nikelnastem okovu ali pa v črem jeklenem okrovu in pozlačenimi kazali, natančno regulirana, s triletno pismeno garantijo v trpežni škatljici iz lenovega usnja, z nikelnasto verižico in obeskom vred. z karabinerjem in carstvenim obročem velja komad samo 2.50 gld., 3 komadi 7 gld., 6 komadov pa 13.50 gld.

Pošilja se proti poštemu povzetju ali pa, če se denar naprej pošlje.

HANS KONRAD

Samogold. 2.50 z verižico in s škatljico iz usnja.

prva tovarna za ure v Brüxu št. 949 na Českem, ces. kr. sodnijsko poverjeni cenilec. Moja tvrdka je odlikovana s ces. kr. avstrijskim orlom in s zlatimi in srebrnimi medaljami iz raznih razstav ter z več, kakor z 10 tisočimi pohvalnimi pismi iz vseh krajev sveta. Moja tvrdka je kot izvožna tvrdka v tej stroki brez samohvale največja in najstarejša ter razpošilja v vse druge sveta. Ustanovljena je leta 1887. Prepis pisma, ki sem ga nedavno sprejel:

Vaša blagorodnost! S posebnim veseljem moram Vam priznati, da tiste tri ure, katerih sem pred nekaterimi leti iz Vaše tovarne dobil do današnjega dne brez prestanka, prav dobre grejo in da jih še pri nobenem urarju nisem imel. Dovolil sem si tudi Vaše izvrstne ure po vsakej priložnosti priporočati, kakor na pr. pri konferencijah. Za izvestno in trpežno napravo Vaših ur odkritosreno se zahvaljujoč prosim Vas, da blagovolite mojemo današnjemu narodilu tudi tako vestno ustrezni. Spodujstanetič (v Bukovini) dne 7. 12. 1903. Jan. Buczkovskij l. r. nadučitelj.

Pozor! Mali urarji in barantači ponarejajo moje kataloge in risbe ter navidezno svoje ure ceneje prodajajo. Te navidezno ceneje ure pa so malovredno, slabo blago, čestoma niso repasirane, s slabim okrovom, za katere se ne more 3 leta pošteno jamiciti. Ne dajte se s takim blagom slepiti, ki je samo za oko ne pa za daljno rabo! Pazite na mojo blizu že 20 let obstoječo tvrdko.

Prva tovarna za ure Hans Konrad v Brüxu štev. 949.

Ilustrovani ceniki se na zahtevanje zaston in franko dopošljejo.

166

V Ameriko potujoci
blagovolijo naj se obrniti na
agenturo Zwilchenbart v Buchsu in v Baslu
(Švica.)

Havre-New York.
Vožnja čez morje samo 6 dni.

Na vsako vprašanje da se poštne prosti in
brezplačen odgovor in pojasnilo.

1069

Štev. 17.628.

170

Razglas.

VI. tečaj o drenaži.

Na prošnjo podružnice ces. kr. štajerske kmetijske družbe v Marenbergu je deželnemu odboru sklenil, da se ima v Vuhredu (okraj Marenberg) od dne 6. do vstevši 11. junija t. I. vršiti šestdnevni tečaj o drenaži. Razpisanih je v to svrhu 12 štipendij, vsak

po 20 kron, ki naj kmečkim delavcem udeležboti tečaja omogočijo.

Namen tega tečaja je, da se izvežbajo sprva delavci za izboljšanje zemljišč (travnikov), ki se kasneje potem jemali kot osnovni delavci (Vorarbeiter) na župnem in drugim izboljševalnim delom, katera so države ali od dežele podpirajo.

Tečaj se začne v pondeljek, dne 6. junija t. I. v Vuhredu.

Kmetje in kmečki delavci, ki se želijo tega tečaja na lastne stroške udeležiti, so povabljeni, da snidejo v pondeljek, dne 6. junija 1904 predpoldne 8. uri v dvorani gospoda Jožefa Widmoser-ja v Vuhredu ter se tamkaj zglasijo pri vodji tega tečaja, župnem kulturnem inženerju, gospodu Rudolfu Wenerju.

Lastnoročno pisane prošnje za štipendije bodo se najpozneje do 28. maja 1904 štajerskemu deželnemu odboru v Gradcu predložiti.

Za dobro hrano in stanovanje se je za deželne tečaje že poskrbelo. (Za zajutrek, obed, črerno in prenočišče plača se na dan k večjemu kroni).

V Gradcu, dne 7. maja 1904.

Od štajerskega deželnega odbora